

DOCUMENT DE BASE DEL PROCÉS

Procés participatiu per a l'elaboració del Pla d'adaptació al canvi climàtic del PN Cap de Creus

Interreg MPA-ENGAGE

Sessions deliberatives per consensuar les principals mesures que formaran part del Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic de l'Àrea Marina Protegida del Parc Natural del Cap de Creus

Context del procés

Aquest procés participatiu s'emmarca en el projecte **Interreg MPA-ENGAGE** (<https://mpa-engage.interreg-med.eu/>), que té per objecte principal promoure les àrees marines protegides com a espais fonamentals per a l'adaptació i mitigació del canvi climàtic. Des d'un enfocament socioecològic, el projecte desenvoluparà plans d'adaptació en 2 àrees marines de la costa catalana: Parc natural del Cap de Creus i el Litoral del Baix Empordà (Catalunya), així com en diverses àrees marines protegides de cinc països més del Mediterrani: Portofino (Itàlia); Tavolara Punta Coda Cavallo (Sardenya, Itàlia); Parc Nacional de Calanques (França); Brjuni National Park (Croàcia); Zakyntos National Marine Park (Grècia) i Karaburun (Albània). El projecte implicarà els principals agents de cada zona: gestors, actors socioeconòmics del sector del busseig recreatiu i de la pesca artesanal, autoritats locals i regionals, centres de recerca i públic general.

Orientació general del procés participatiu

El procés participatiu, que es **realitzarà al llarg de 2021**, té l'enfocament de la **quíntuple hèlix** d'acord amb les directrius homogènies per a tots els socis del projecte contingudes en les "*Guidelines on the Quintuple Hèlix Participatory Approach*" proporcionades pel projecte. Aquesta metodologia identifica els grups d'interès que participaran en l'elaboració dels plans d'acció i les eines per informar-los i involucrar-los.

Es **realitzarà al llarg del 2021** amb l'objectiu d'identificar i debatre les mesures d'adaptació que s'hauran d'incloure el **Pla d'adaptació al canvi climàtic** de l'espai PN Cap de Creus

Per què és important implicar-nos en l'elaboració del Pla d'adaptació al canvi climàtic de l'àrea marina protegida del Parc Natural de Cap de Creus?

El canvi climàtic ja està modificant el medi marí, i ho continuarà fent cada vegada més a les properes dècades: augmenta la temperatura de l'aigua i l'acidifica, modifica els corrents marins i l'onatge, i altera la presència i la intensitat de fenòmens extrems com les onades de calor marines o les tempestes, entre d'altres efectes.

Al conjunt de la Mediterrània, per exemple, l'any 2018 la mitjana de la temperatura superficial ja era 0,5 graus superior als nivells mitjans preindustrials. Més a prop del context on es portarà a terme el projecte, a l'estació meteorològica marina de l'Estartit, la diferència de temperatura a l'aigua superficial entre la mitjana de la primera dècada del segle XXI i els darrers 10 anys és de 0,6 graus. Als propers anys la temperatura continuarà augmentant.

Els canvis a les masses d'aigua provocats pels canvis climàtics, que a primera vista poden semblar petits, són de fet capaços de transformar el conjunt de l'ecosistema marí i marí-costaner: alguns habitats són clarament perjudicats (com els coral·lígens o les zones amb posidònies, presents a la zona treballada) perquè els costarà molt adaptar-se a les noves condicions, d'altres per contra trobaran un avantatge i seran més rellevants; també els entorns naturals marins-costaners, com les platges, es veuran afectades.

Tots aquests canvis comencen a influir, i ho faran encara més als propers anys, no només al medi natural sinó que també afectaran a les activitats econòmiques que estan directament vinculades: pesca professional, pesca recreativa, bussejadors, nàutica, activitats turístiques, etc. Totes elles són activitats afectades amb diferents nivells de vulnerabilitat.

Cal, per tant, entendre bé quins són els canvis que s'estan produint i es produiran als propers anys, i completar els esforços de reducció de les emissions, amb un conjunt de mesures d'adaptació per mirar d'aconseguir que els canvis que tinguin lloc provoquin el mínim d'impactes negatius possible, tant en el medi com en les activitats socioeconòmiques. Per això cal portar a terme un Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic.

Objectiu

El procés participatiu té per objectiu identificar i debatre les mesures d'adaptació que s'hauran d'incloure el **Pla d'adaptació al canvi climàtic** de l'espai PN Cap de Creus.

La finalitat del Pla d'adaptació **és disposar d'estratègies i mesures** per tal que les àrees marines protegides de Catalunya siguin més resilents enfront els impactes del canvi climàtic.

Eixos del debat

Els eixos de debat seran els resultats obtinguts al llarg del primer any del projecte, 2020, en relació a la **vulnerabilitat socioecològica** l'espai protegit i la implementació dels **10 protocols de monitoreig** de diferents indicadors de biodiversitat i canvi climàtic, amb l'objectiu de determinar què impliquen per a l'espai en relació a la conservació de la biodiversitat i la vulnerabilitat de les activitats que actualment s'hi desenvolupen. Es presentaran un ventall de possibles **mesures d'adaptació al canvi climàtic** per elaborar el Pla d'Adaptació al canvi climàtic.

Qui pot participar?

D'acord amb l'enfocament de la quintuple hèlix fixat pel projecte, estan convidades a participar:

- Persones gestores de les Àrees Marines Protegides (AMP), encarregades d'incorporar les mesures d'adaptació i mitigació del canvi climàtic als plans de gestió de les AMP.
- Actors socioeconòmics locals que inclouen associacions, cooperatives, organitzacions de la societat civil, organitzacions no governamentals, fundacions i empreses.
- Membres de la comunitat científica i de l'àmbit acadèmic.
- Autoritats públiques de a nivell local i nacional.
- Ciutadania implicada personalment o professionalment que no pertany específicament a cap dels grups anteriors.

A l'àmbit del Parc Natural del Cap de Creus, estan cridades a participar les persones i entitats vinculades a:

- Els principals òrgans col·legiats del Parc: Direcció, Junta Permanent, Junta rectora i Consell de cooperació.
- Les persones i entitats que estan participant en el procés participatiu per a l'elaboració del PRUG de l'àmbit marí del Parc Natural del Cap de Creus (<https://participa.gencat.cat/processes/PRUG-PNCapdeCreus>).
- Les entitats vinculades a la Taula de Voluntariat del PN de l'Empordà (http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/educacio_i_sostenibilitat/educacio-i-voluntariat-parcs-naturals/taules-de-voluntariat-als-parcs/taula-de-voluntariat-ambiental-dels-enpe-de-lemporda/).
- Comitè de Cogestió pesquera del Cap de Creus (https://ruralcat.gencat.cat/contingut-web-editor/-/asset_publisher/ivzEIW4jWshK/content/es-constitueix-el-comite-de-cogestio-de-pesca-professional-al-cap-de-creus?inheritRedirect=false).

La resta de persones interessades podran fer les seves aportacions sobre les mesures d'adaptació a través del formulari que s'obrirà a:

<https://participa.gencat.cat/processes/procescanviclimaticcapdecreus>

Si teniu algun dubte, ens podeu escriure a: engage@ent.cat i ens posarem en contacte.

Com i quan puc participar?

Durant els mesos de **setembre a desembre de 2021** es convocaran una sessió informativa inicial conjuntament amb l'Espai Natura 2000 del Litoral del Baix Empordà, i quatre sessions específiques per l'àmbit marí del Parc Natural de Cap de Creus.

La **sessió informativa**, en la que bàsicament es presentarà el projecte ENGAGE, s'explicaran les accions desenvolupades fins ara i els resultats obtinguts al llarg del primer any del projecte, en relació la vulnerabilitat socioecològica. També es convidarà a les persones assistents a la sessió informativa a participar activament en els debats, que es faran en format virtual amb inscripció prèvia.

A la **segona sessió** es presentaran amb més detall els resultats de l'informe de vulnerabilitat de l'àmbit marí del Parc Natural de Cap de Creus i es podrà aprofundir i debatre sobre les implicacions que se'n deriven d'aquest informe.

La **tercera sessió** servirà per presentar els resultats dels protocols de monitoreig i el ventall de mesures adaptatives amb potencial d'implantació en l'àmbit marí del Parc Natural de Cap de Creus.

Després d'aquesta sessió restarà obert, del 19 d'octubre fins el 2 de novembre, un **qüestionari per fer aportacions** al ventall de mesures i plantejar-ne de noves si és el cas.

A la **quarta sessió** es debatrà sobre els suggeriments fets a les mesures, es prioritzaran i s'establiran les bases per elaborar el primer esborrany de Pla d'Adaptació de l'AMP.

Previsiblement totes les sessions participatives es facin per videoconferència a través de la plataforma Zoom a excepció de la quarta sessió que s'intentarà fer en format presencial

Sessió informativa i sessions de debat

A la **sessió informativa** conjunta inicial es presentarà el projecte ENGAGE als actors del PN de Cap de Creus i del Litoral del Baix Empordà. Es presentaran resumidament els resultats obtinguts al llarg del primer any del projecte en relació la vulnerabilitat socioecològica dels dos àmbits. També s'explicarà el procés participatiu i el calendari de trobades. Es celebrarà el dia 22 de setembre a les 18 hores.

La **segona sessió, es celebrarà el dia 29 de setembre a les 18 hores**. Durant la trobada:

- Es presentaran amb més detall els resultats de l'informe de vulnerabilitat de l'àmbit marí del Parc Natural de Cap de Creus i es podran analitzar i debatre les implicacions per a l'espai en relació la conservació de la biodiversitat i la vulnerabilitat de les activitats que actualment s'hi desenvolupen.

La tercera sessió serà el dia 19 d'octubre, a les 17.30 hores. Durant la trobada:

- Es presentaran, d'una banda **els resultats dels protocols de monitoreig** i de l'altra, un **ventall de possibles mesures d'adaptació al canvi climàtic**, proporcionades per la coordinació del projecte MPA-ENGAGE, per valorar la idoneïtat de la seva possible implementació en l'àmbit marí del Parc Natural de Cap de Creus, en una sessió de debat posterior.

La quarta sessió serà el dia 2 de novembre a les 17.30 hores. Durant la trobada:

- Es debatran a fons les mesures i s'incorporaran a la discussió les aportacions i suggeriments que hagin arribat via qüestionari.
- Es prioritzaran les mesures que les persones participants vegin coma a més factibles de portar a terme i incloure en el Pla d'Adaptació al canvi climàtic del PN Cap de Creus.

Resultats i retorn

Un cop finalitzada la fase deliberativa des del projecte ENGAGE es farà una proposta de Pla d'Adaptació que es sotmetrà a un darrer contrast a la sessió de retorn.

La sessió es farà a finals el dia 23 de novembre a les 18 hores.

En la presentació del document s'explicarà amb detall l'impacte que han tingut les aportacions fetes per les persones participants en la versió final del document i en qualsevol cas s'explicarà els motius pels quals han estat on no recollides finalment en la versió que es presenti,

També es farà públic l'informe del procés de participació en relació al nombre d'aportacions rebudes i caracterització de les persones que s'han mobilitzat durant el procés.